

Základní tematické okruhy k ústním částem státní závěrečné zkoušky v bakalářském studijním programu Dějiny křesťanského umění

Úvod

1. Studium bakalářského studijního programu Dějiny křesťanského umění se řádně uzavírá státní závěrečnou zkouškou, která se skládá z ústní části a obhajoby diplomové práce. Student má prokázat znalosti v oblastech: 1. dějiny českého umění, 2. dějiny evropského a světového umění a 3. metodologie a historiografie dějin umění. Z každé z těchto tří oblastí dostane student jednu otázku. Každá otázka je zvlášť hodnocena. Výsledné hodnocení z ústní části SZZ se vytváří z průměru ze všech tří známek. Celkové hodnocení SZZ se vytváří průměrem z výsledné známky z ústní části a ze známky z obhajoby bakalářské práce.

2. Průběh státních závěrečných zkoušek je upraven Studijním a zkušebním řádem UK v Praze, Pravidly pro organizaci studia na KTF UK a Opatřením děkana č. 19 /2018.

3. Státní závěrečná zkouška má prokázat schopnost studenta zvládnout větší objem látky a uvažovat v souvislostech. Níže uvedené tematické okruhy rámcově postihují rozsah zkoušené látky. Nejsou tedy zcela totožné s otázkami zadávanými zkušební komisí. Otázkou může být monografie osobnosti či tematicky zúžená či rozšířená problematika přesahující i jednotlivé epochy (např. síňové kostely v Čechách, G. Klimt, dějiny výtvarné kritiky). Při zkoušce se vyžadují prokázání orientace v látce a schopnost reakce na podrobnější otázky zkušební komise.

4. Níže uvedené tematické okruhy jsou vypracovány akademickými pracovníky pověřenými výukou příslušných oborů. Oni jsou také k dispozici studentům pro případné konzultace a zadání studijní literatury.

I. Dějiny českého umění

Uvedený tematický okruh zahrnuje vždy základní charakteristiku historické situace, architekturu, sochařství, malířství a užité umění

- 1/ Umění Velké Moravy a počátků českého státu (do r. 1000)
- 2/ Románské umění v českých zemích
- 3/ Gotické umění přemyslovské doby
- 4/ Gotické umění lucemburské doby
- 5/ Krásný sloh
- 6/ Pozdně gotické umění v českých zemích
- 7/ Architektura 16. století v českých zemích
- 8/ Sochařství a malířství 16. století v českých zemích
- 9/ Umění na dvoře Rudolfa II.
- 10/ Umění raného baroka v českých zemích
- 11/ Umění vrcholného baroka v českých zemích
- 12/ Umění pozdního baroka v českých zemích
- 13/ Malířství a sochařství 1. pol. 19. století v českých zemích (od konce 18. století do 30. let 19. století)
- 14/ Architektura 19. století v českých zemích
- 15/ České umění 2. poloviny 19. století (Národní klasika, Generace ND, Generace 90. let a české umění na přelomu 19. a 20. století)
- 16/ Umělecké směry a skupiny na počátku 20. století v českých zemích
- 17/ Umělecké směry, skupiny a tendence v českých zemích v meziválečném období a za druhé světové války
- 18/ Směry a tendence v umění 2. poloviny 20. století v českých zemích
- 19/ Česká architektura 20. století
- 20/ Tendence v současném českém umění

II. Dějiny evropského a světového umění

uvedený tematický okruh zahrnuje vždy základní charakteristiku historické situace, architekturu, sochařství, malířství a užité umění

- 1/ Umění starověkého Řecka a jeho reflexe v dalších uměleckých obdobích
- 2/ Umění starověkého Říma a jeho reflexe v dalších uměleckých obdobích
- 3/ Starokřesťanské a byzantské umění a jeho vliv v Evropě

- 4/ Umění raného středověku (Karolínská a Ottónská renesance)
- 5/ Románské umění v Evropě
- 6/ Raně gotické umění ve Francii, klasická katedrální gotika a poklasická gotika ve Francii a Anglii
- 7/ Italské gotické sochařství a architektura a jejich význam pro další vývoj umění
- 8/ Italské gotické malířství a jeho význam pro Evropu (Čechy)
- 9/ Umění internacionální gotiky (vývoj významu jednotlivých center a druhů umění)
- 10/ „Podzim středověku“ – umění 15. stol. ve Francii, Nizozemí a Německu
- 11/ Architektura rané renesance v Itálii a její vliv v Evropě
- 12/ Sochařství a malířství rané renesance v Itálii a jeho vliv v Evropě
- 13/ Architektura vrcholné renesance v Itálii a její vliv v Evropě
- 14/ Sochařství a malířství vrcholné renesance v Itálii a jeho vliv v Evropě
- 15/ Záalpská renesance
- 16/ Nizozemské malířství v 15. a 16. století
- 17/ Umění manýrismu v oblasti Středomoří (Itálie + El Greco)
- 18/ Barokní architektura v Itálii a její vliv v Evropě
- 19/ Barokní malířství a sochařství v Itálii a jeho vliv v Evropě
- 20/ Barokní umění v Německu, Rakousku a Francii
- 21/ Barokní umění Španělsku, Nizozemí, Holandsku a Anglii
- 22/ Klasicismus a empir
- 23/ Romantismus, realismus, umění za druhého císařství
- 24/ Architektura 19. století v Evropě
- 25/ Impresionismus, postimpresionismus a evropské stylové tendence kolem roku 1900
- 26/ Umělecké směry na počátku 20. století v Evropě
- 27/ Meziválečné umělecké směry, skupiny a tendence v Evropě
- 28/ Směry a tendence v umění 2. poloviny 20. století v Evropě a USA
- 29/ Architektura 20. století v evropském a světovém kontextu
- 30/ Tendence v současném světovém umění

III. Metodologie a historiografie DU

Uvedené otázky zahrnují vývojový přehled problémů spojených se sledovaným tématem i monografie významných osobností.

- 1/ Antická literatura k dějinám umění (Vitruvius, Plinius...)
- 2/ Středověká literatura k dějinám umění (vč. technické dílenské literatury: receptáře, náčrtníky, exempla, kompendia) a byzantský spor o obraz (vč. Libri carolini)

- 3/ Renesanční literatura k dějinám umění (B. Cennini, L.B. Alberti, L. Ghiberti, paragone, Leonardo da Vinci...)
- 4/ Literatura k dějinám umění v době manýrismu (paragone, G. Vasari, spisy o architektuře...)
- 5/ Literatura k dějinám umění v době baroka (akademický spor mezi modernisty a tradicionalisty, F. Baldinucci, emblematika a ikonologie, ...)
- 6/ Traktáty o architektuře (od antiky do 18. století)
- 7/ Životopisná literatura k dějinám umění (od antiky do počátku 18. století)
- 8/ Literatura k dějinám umění v době osvícenství (J.J. Winckelmann, preromantismus v Anglii, znalectví a počátky výuky dějin umění na univerzitách a počátky veřejně přístupných sbírek a musejí, základy studia středověku – J.B.L. Seroux d'Agincourt a výtvarná kritika...)
- 9/ Literatura k dějinám umění v době 3.čtvrtiny 19.století (pozitivistické pojetí dějin umění - H.A. Taine, kulturně historická metoda - J. Burckhardt, významné osobnosti: G. Semper, A.H. Springer, G. Morelli, ...)
- 10/ Vznik a vývoj památkové péče
- 11/ Metody znalectví (od hraběte Cayluse po B. Berensona)
- 12/ Kulturně historická metoda dějin umění (od počátků, po vyhranění v 19. století a další vývoj ve 20. století)
- 13/ Vznik a vývoj výtvarné kritiky (od antických předstupňů až do 20. století)
- 14/ Formalistické pojetí dějin umění (H. Woelflin, A. Schmarsow, vznik národních škol DU)
- 15/ Vídeňská škola dějin umění I. (od R. Eitelbergera, M. Thausinga, přes Fr. Wickhoffa a A. Riegla po M. Dvořáka a J. Schlossera) a J. Strzygowski
- 16/ Kritická ikonologie (Aby Warburg, E. Panofski, E.H. Gombrich)
- 17/ Strukturalismus: mladší vídeňská škola (H. Sedlmayer, G. Kaschnitz) a pražský strukturalismus
- 18/ Počátky dějin umění v Čechách (J.Q. Jahn ..., J.E. Wocel..., M. Tyrš..., K. Chytil)
- 19/ Vliv vídeňské školy na český dějepis umění, meziválečná literatura k dějinám umění v Čechách a vývoj DU v českých zemích po druhé světové válce
- 20/ Současné tendence DU

Povinná literatura

Povinná literatura je shodná s povinnou literaturou zadávanou během studia.

V Praze dne 25. května 2021

PhDr. Petra Oulíková, Ph.D.
proděkanka pro studium